

▶ **Wegwijs in justitie**

In de hoofdrol bij justitie

De instellingen

Meer informatie

Justitie in de praktijk

Federale Overheidsdienst
Justitie

U bent gedagvaard

> voor de politierechtbank

> voor de correctionele rechtbank

▶ OPROEPING

U hebt een dagvaarding ontvangen om voor de rechtbank te verschijnen. Deze vermeldt waar, wanneer en waarom u moet verschijnen.

In principe zijn er 10 dagen tussen de dag van de dagvaarding en de dag van de terechtzitting. Deze termijn kan om bepaalde redenen worden ingekort, maar mag niet minder bedragen dan 3 dagen.

In bepaalde gevallen is het ook mogelijk dat het parket u als verdachte, aan het einde van de zgn. periode van 24 uur inverzekeringstelling, op het ogenblik van uw invrijheidstelling, oproept om te verschijnen binnen een termijn die niet korter is dan 10 dagen en niet langer mag zijn dan 2 maanden, voor de politierechtbank of de correctionele rechtbank. Het proces-verbaal geldt dan als dagvaarding. U krijgt een exemplaar van dit proces-verbaal

Welke zijn uw rechten ?

Wat wordt van u verwacht ?

▶ HET DOSSIER

Door het openbaar ministerie (procureur des Konings of arbeidsauditeur) werd een dossier aangelegd, met de tegen u aangehaalde beschuldigingen en bewijsstukken.

U kan dit dossier inkijken op de griffie van de rechtbank die zich over uw zaak zal uitspreken. Tegen betaling kan men er ook een fotokopie van bekomen.

Wanneer u een advocaat hebt, kan deze in uw plaats het dossier doornemen en zelf de nodige fotokopieën bestellen.

Wanneer u meent dat het dossier onvolledig is, kan u schrijven naar de procureur des Konings of de arbeidsauditeur waarbij u het nummer van het dossier vermeldt en de tekorten die u meent vast te stellen in het onderzoek. Doe dit onmiddellijk.

▶ ADVOCAAAT

De bijstand van een advocaat kan ongetwijfeld heel nuttig zijn bij de voorbereiding van uw verdediging.

U bent nochtans niet verplicht er een te raadplegen. U kan inderdaad zelf voor uw verdediging instaan.

Wanneer u echter beslist om een advocaat te raadplegen, heeft u de vrije keuze.

Wanneer u de honoraria (erelonen) van een advocaat niet kan betalen, kan u beroep doen op een advocaat die u gratis of tegen verminderde vergoeding kan bijstaan.

Dit wordt juridische tweedelijnsbijstand genoemd (vroeger pro deo advocaat).

▶ **GETUIGEN**

Het openbaar ministerie kan getuigen ter zitting oproepen. Hun namen worden in de dagvaarding vermeld.

U kan ook zelf getuigen doen komen.

Hiervoor kan U :

- > of schrijven naar het openbaar ministerie om te vragen ook uw getuigen op te roepen;
- > of vragen aan de getuigen om zich op de zitting aan te melden zonder verdere formaliteiten;
- > of wanneer het openbaar ministerie weigert uw getuigen op te roepen, of wanneer de getuigen weigeren vrijwillig te komen, kan u ze, op eigen kosten, door een gerechtsdeurwaarder laten oproepen.

▶ TERECHTZITTING

a. Verschijning

1. U verschijnt :

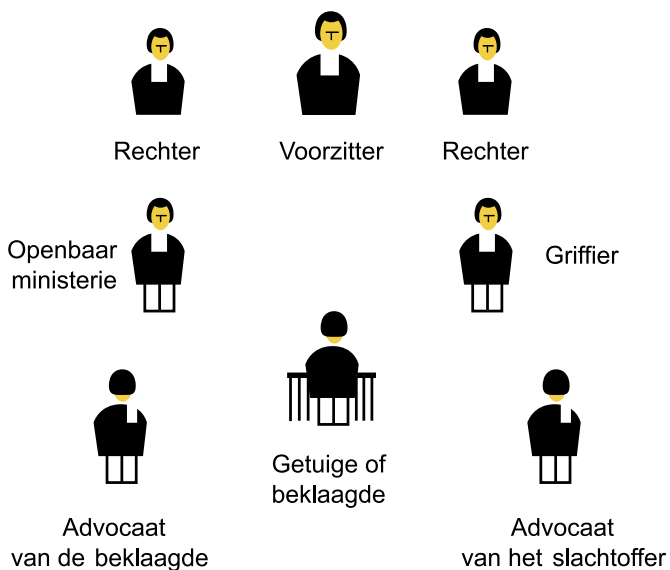
- > Zorg ervoor dat u tijdig in de gerechtszaal aanwezig bent. Over het algemeen zijn er weinig parkeermogelijkheden rond een gerechtsgebouw.
- > Vergeet uw dagvaarding en uw identiteitskaart niet.
- > De terechtzitting is in principe openbaar.
- > Zodra u de zittingszaal binnenkomt, meldt u zich bij de zittingsdeurwaarder. Hij draagt geen uniform en bevindt zich gewoonlijk ter hoogte van de eerste rij banken.
- > Daarna neemt u plaats in de zittingszaal.

Onderstaand schema toont u de plaats die de leden van de rechtbank innemen.

Schema:

Plaatsen van de leden van de rechtbank

In de politierechtbank zetelt er één rechter. Bij de correctionele rechtbank kunnen er één of drie zijn.

Wanneer het een zitting met één rechter is, zit deze op de plaats van de voorzitter. Het openbaar ministerie en de griffie zitten dan op de plaats van de rechters.

- > Nadat de rechtbank heeft plaats genomen, opent de voorzitter de zitting.
- > Wanneer de rechter uw zaak oproept, sta dan recht en neem plaats waar hij u aanwijst.
- > Wanneer uw advocaat blijkbaar om onvoorziene redenen niet aanwezig kan zijn, meld dit dan aan de voorzitter en vraag hem de zaak uit te stellen tot een latere datum. De rechtbank kan uw verzoek tot uitstel weigeren.

2. U bent verhinderd

Wanneer door ziekte, verblijf in het buitenland, enz., het onmogelijk is voor u om op de zitting te verschijnen, schrijf dan onmiddellijk naar de voorzitter van de rechtbank en naar het openbaar ministerie om hen van uw situatie op de hoogte te brengen en om uitstel te verzoeken.

Vergeet niet het nummer van uw dossier te vermelden en de nodige bewijsstukken van uw verhindering bij te voegen.

De rechtbank beslist over de gegrondheid van uw aanvraag. Wanneer uw verzoek wordt verworpen zal de zaak in uw afwezigheid worden behandeld. Dit noemt men dan een vonnis bij verstek.

3. U laat zich vertegenwoordigen

Voor de politierechtbank mag u zich in principe door een advocaat laten vertegenwoordigen en hoeft u niet persoonlijk aanwezig te zijn.

Uw persoonlijke aanwezigheid is echter vereist indien u vervolgd wordt wegens :

- > onopzettelijke doding;
- > vluchtmisdrijf na een ongeval waarbij aan een andere persoon slagen of verwondingen zijn toegebracht;
- > veroorzaken van een ongeval in dronken toestand waarbij aan een andere persoon slagen of verwondingen worden toegebracht.

Voor de correctionele rechtbank moet u zelf verschijnen. Er zijn evenwel enkele uitzonderingen waarover uw advocaat u verder kan inlichten.

4. U weigert te verschijnen

Denk goed na alvorens die beslissing te nemen. De rechtbank heeft het recht u, ondanks uw afwezigheid, te veroordelen (veroordeling bij verstek).

b. Openbaarheid van de zittingen

De zittingen zijn openbaar. Dit betekent dat iedereen die 14 jaar en ouder is, in principe toegang heeft tot de rechtszaal. Ook verslaggevers van kranten kunnen aanwezig zijn.

Indien u meent dat die openbaarheid u schade kan berokkenen, kan u aan de rechtbank vragen de zaak met gesloten deuren te behandelen. Dit verzoek moet u wel motiveren. De rechter kan dit verzoek verwerpen.

c. Uw verhoor

De voorzitter zal u ondervragen over uw identiteit en over de feiten waarvan u verdacht wordt.

U geeft de nodige uitleg.

d. De getuigen

Nadien worden de getuigen opgeroepen en ondervraagd. Uzelf of uw advocaat kan, door tussenkomst van de voorzitter, vragen doen stellen aan de getuigen.

Nadat de getuigen gehoord zijn, zal de voorzitter u eventueel opnieuw ondervragen.

e. De burgerlijke partij

De persoon die het slachtoffer is van de door u ten laste gelegde feiten, kan herstel van schade vragen. Daartoe stelt die persoon of zijn advocaat zich burgerlijke partij. Hij moet het bewijs leveren van zijn schade en van de omvang ervan.

f. Vordering

De rechter verleent daarna het woord aan het openbaar ministerie. Deze spreekt zijn vordering (rekwisitoor) uit. Dat betekent dat hij zijn mening geeft over uw vermeende schuld en eventueel over de gepaste straf of de maatregel.

Dit rekwisitoor is evenwel slechts een vraag, het is de rechter die hierover uiteindelijk beslist.

g. Verdediging

Uzelf of uw advocaat krijgt de gelegenheid om alles te zeggen wat voor uw verdediging van belang kan zijn.

Indien het openbaar ministerie op uw verdediging antwoordt, mag u opnieuw het woord nemen.

Voor de correctionele rechtbank kan u vragen om de opschorting van de uitspraak van de veroordeling wanneer u nog geen gevangenisstraf van meer dan 6 maanden heeft opgelopen.

Wanneer de rechter dit toestaat, betekent dit dat hij, alhoewel de feiten bewezen zijn, hij zijn uitspraak opschort en dat hij bijgevolg geen straf zal uitspreken. Het feit dat de uitspraak van de veroordeling wordt opgeschort heeft als gevolg dat de door de rechter erkende schuld vertrouwelijk blijft, wat betekent dat de administratie in de verschillende documenten die zij aflevert, geen melding zal maken van de erkende schuld.

De rechter zal u een proeftijd toestaan waaraan eventueel voorwaarden verbonden zijn. Hebt u deze met succes doorlopen, zal u geen straf worden opgelegd.

▶ **UITSpraak VAN HET VONNIS**

De uitspraak valt op het einde van de zitting. Het gebeurt ook dat de rechter de uitspraak uitstelt tot een latere datum die hij u zal meedelen. Noteer zorgvuldig de nieuwe datum.

Wanneer u veroordeeld wordt en u niet akkoord gaat met de uitspraak, dan kan u beroep aantekenen. Meer informatie hierover vindt u in de folder “U bent veroordeeld”.

Staf van de Voorzitter van het Directiecomité
Dienst Ontvangst, Informatie en Communicatie
Waterloolaan 115
1000 Brussel
Tel: 02/ 542.65.11

<http://www.just.fgov.be>